

Notat om oppfølging av ph.d.-kandidatene ved BFE-fak

Notat til Forskningsstrategisk utvalg ved UiT, Desember 2015

Rune Larsen, Ingjerd Nilsen og Michaela Aschan

Årshjul for ph.d.-utdanningen ved BFE-fak

Aktivitet	J	F	M	A	M	J	J	A	S	O	N	D
FU møter			X			X				X		X
Kreeringssaker	X						X					
Vitnemål	X							X				
Emneportefølje for påfølgende semester		X						X				
Fremdriftsrapportering										X		
Questback – rapportering				X								
Allmøte for ph.d. ved BFE										X		
Oppdatere epostlister til ph.d.	X				X				X			
Utenlandsstipend			X							X		
Overgangsstipend						X						X
Ph.d.-nytt?	X							X				

Tilsetting

Det er god kommunikasjon mellom personalseksjonen og forskningsseksjonen i forbindelse med tilsetting av stipendiater. Det er etablert gode administrative rutiner og kompetanse for å avdekke kandidater som har mindre bra forutsetninger for å gjennomføre et ph.d.-prosjekt.

Stipendiater mottar en infomappe når de starter i stilling. Mappen har noe informasjon som berører stipendiater spesifikt, men kunne nok ha vært supplert med mer ph.d.-spesifikk informasjon. Det er planlagt å utarbeide en ph.d.-handbok ala det de har på HSL-fak.

En velkomsthilsen fra ph.d.-rådgivere har vært sendt på epost til enkelte kandidater, men er ikke etablert som et fast administrativt punkt.

Opptak til ph.d.-program

Ph.d.-forskriften § 9 (4) sier at endelig opptak skal være utført innen tre måneder etter studiestart. Utfyllende bestemmelse ved BFE-fak reduserer dette til 6 uker. Minnelig utsettelse gis normalt ved forespørsel. BFE har utarbeidet bedre rutiner for å sikre at kandidatene forholder seg til fristene.

BFE-fak har flere tilleggskrav til prosjektbeskrivelsen og plan for gjennomføring av ph.d.-utdanningen. I tillegg til den faglige presentasjonen, stilles det krav om å ha rimelig detaljert tidsplan og et tentativt driftsbudsjett. Kravene som stilles til prosjektbeskrivelsen tvinger kandidatene til å tenke fremover i tid og anskueliggjør tiden de har til rådighet for å gjennomføre de ulike elementene i doktorgradsløpet. Prosjektbeskrivelsen er også et verktøy for å gi kandidatene eierskap til prosjektet. De planlagte arbeidene blir beskrevet og det oppfordres til at en blir enig om medforfatterskap allerede i denne fasen. Det er utarbeidet en mal for prosjektbeskrivelse som kandidatene kan benytte.

Individuelle oppstartmøter med administrasjonen, kandidat og alle veiledere er planlagt, men ressursknapphet gjør det noe utfordrende å implementere. Intensjon er å informere, samt gi kandidaten noen forventningsavklaringer i forhold til arbeidet med doktorgraden. Sjekkliste til veilederne for å sikre god kommunikasjon og rolleavklaring ved prosjektoppstart. Gi kandidatene verktøy til å takle motgang, da dette for mange er en ny opplevelse. Utvide personalmappen for nytilsatte med egen informasjon for ph.d. kandidatene.

BFE-fak har et eget uoffisielt reglement for såkalte sandwich-studenter som legger føringer på minimumsfinansiering og administrative forhold for gjennomføring av graden innenfor denne ordningen,

herunder residensplikt 50/50 ved UiT og samarbeidene hjemmeinstitusjon. Alle fakultetets kandidater er så langt finansiert av Norad. Finansieringsinstrumenter i hjemlandene erfaringsvis ikke har nok midler til å dekke driftskostnader, stipend og fakultetets indirekte kostnader.

BFE-fak har også en ordning med at kandidater med 90 stp mastergrad kan kvalifisere til opptak til ph.d.-program ved at de gjennomfører 30 stp ekstra på mastergradsnivå etter at de er tilsatt i stillingen. Ordningen har vist seg anvendelig for enkelte kandidater og har i noen tilfeller muliggjort tilsetting av den best faglig kvalifiserte kandidaten. Ca et tilfelle pr år.

Gjennomføring/oppfølging

Kandidatene oppfordres til å gjennomføre «Philosophy and Ethics of Science» (Bio-8063) i løpet av det første året, for at de i tide skall få den nødvendige innføringen i vitenskapsteori og etikk samt vite om sine rettigheter og plikter både i forhold til veileder team og UiT.

Årlige framdriftsrapporter skal leveres i oktober. Eget skjema benyttes og kandidat og veileder rapporterer i hvilken grad de er i rute. Rapportene sendes til instituttleder. Rapportene går gjennom for å kartlegge status hos alle kandidatene. Hvis kandidatene ikke er i rute, følges de opp av en samtale med instituttleder/prodekanen. Hvis framdriftsrapport ikke leveres, blir kandidatene kontaktet direkte av prodekanen.

Kandidatene bli bedt om å gjennomføre en spørreundersøkelse (questback) om våren. Undersøkelsen har ulike formål; enkel rapportering av fremdrift og status der det kan gripes inn hvis noen kandidater «henger etter» eller rapporterer om samarbeidsvansker og liknende. Siden undersøkelsen har standardiserte spørsmål fra år til år, er den et verktøy for å kartlegge situasjon for ph.d.-studenter over tid. Prodekan og personalsjef kan identifisere kandidater som ber om bistand eller ønsker å prate med noen andre enn veileder.

Instituttleder tilbyr årlig medarbeidersamtale. På HHT kommer alle til samtale mens på AMB er det få som bruker tilbudet.

Gjennomføring av midtveisevaluering er implementert på BFE-fak. og det er utarbeidet et informasjonsnotat og for hvordan den skal foregå samt skjema for rapportering. Ordningen er så pass fersk at det ikke er høstet solide erfaringer og tanker rundt hvordan fakultetet kan forbedre ordningen.

Det avholdes et årlig allmøte for ph.d.-studenter i Oktober hvert år. Det gis relevant informasjon til kandidatene, velges representanter til Forskningsutvalget og det gis presentasjon om relevante tema som karriereutvikling, stressmestring og psykisk helse.

Hvis stipendiaten har problemer (fore eksempel dårlig kommunikasjon med veilederne) sammenkaller instituttleder, prodekan eller personalsjef til møte før å løse problemet. Hvem som deltar beror på hvilke utfordringer vi står ovenfor. I mange tilfeller tilbyr vi samtaler også med psykolog ved bedriftshelsetjenesten. Kandidatene kan da få 1-12 samtaletimer. Omtrent 30% av kandidatene ved BFE bruker dette tilbudet i løpet av stipendiat perioden.

Avslutning/innlevering

BFE-fak prøver å formidle på et tidlig stadium, samt ved anledninger underveis, hva som er forventet leveranse for kandidatene og veiledere. Det formidles også tydelig at man ikke kan påregne finansiering/lønn etter at kontraktperioden er over, slik at insentivene for å bli ferdig på normert tid blir innarbeidet.

Fakultetet mottar hovedsakelig avhandlinger i form av artikkelsamling. I løpet av perioden 2011-2014 var det kun 4 av 85 avhandlinger monografier. Datagrunnlaget er noe tynt til å analysere mhp gjennomføringstid, men brutto gjennomføringstid var 4,5-5 år for disse kandidatene. Artikkelsamling kan muligens være fordelaktig for kandidatene da det gjerne gir en sekvensiell evaluering og ferdigstilling av arbeidene. For kandidatene kan det også kjennes betryggende å ha vært gjennom en peer-review-prosess og fått et godkjenstempel før innlevering av avhandling.

Informasjon til ph.d.-studentene

Nettsidene om fakultetets forskerutdanning, intranett og internett, anses som mest sentrale og oppdaterte informasjonskilden. Det har vært arbeidet med å gjøre disse oversiktlige og tilgjengelige.

Det planlegges semestervise orienteringer til ph.d.-studentene per epost, «ph.d.-nytt». Det skal blant annet orienteres om søknadsfrister til ph.d.-emner og stipendordninger, administrative rutiner og annet nytt som berører ph.d.-studentene, for eksempel endringer i regelverk.

Det er et mål om å utarbeide et skreddersydd informasjonshefte som kan overrekkes kandidatene ved tilsetting.

Andre forhold

Fakultetet, og særlig prodekanen, har vært flink til å ansvarlig gjøre veiledere og gjennomføre samtaler med veiledere og kandidat hvis det avdekkes forhold som er utfordrende for kandidaten.

BFE fak har vært velsignet med å ha hatt engasjerte og motiverte ph.d.-representanter i forskningsutvalget (programstyret). De ivaretar ph.d.-studentenes interesser og flinkest til å avdekke eventuelle ulemper for ph.d.-studenten på et tidlig stadium, f.eks ved søknad om opptak.

Kultur- og fagforskjeller

BFE-fak er et tverrfaglig fakultet med både samfunnsvitenskapelige og naturvitenskapelige studieprogram og studieretninger. Det eksisterer enkelte kulturforskjeller mellom fagretningene, men også innad i fagmiljøene er det forskjeller i kultur, forventinger til kandidatene og praktiske forhold (lab, feltarbeid, etc) knyttet til gjennomføring. Fag- og kulturforskjeller kan påvirke stipendiatenes arbeidshverdag, samt hvilken oppfølging de får med doktorgraden. Fakultetet ønsker å se nærmere på om fagmiljø, studieretning og studieprogram påvirker gjennomføringstiden internt på fakultetet.